

ICELANDIC ESSENTIALS
Izlandi társadalom alapértékei

Judit Halász

Izland

XX. század - XXI. század elején

Izlandinak lenni jó

- The Top 10 Happiest Countries in the World for 2023

1. Finland
2. Denmark
3. Iceland
4. Israel
5. The Netherlands
6. Sweden
7. Norway
8. Switzerland
9. Luxembourg
10. New Zealand

Hat tényező, ami szerepet játszik az országok boldogságszintjének meghatározásánál:

1. Az egy főre jutó GDP
2. Egészségben várható élettartam
3. Szociális támogatás
4. Az életre vonatkozó döntések szabadsága
5. Nagylelkűség: Ez arról szól, hogy a polgárok mennyire hajlandóak segíteni embertársaiknak.
6. A korrupció megítélése

Nemzeti öntudat

- Elsőként a világon:

Izlandon volt a világ első demokratikusan megválasztott női elnöke.

Elsőként választott nyíltan homoszexuális kormányfőt.

Az első ország, amely legalizálta az abortuszt.

A 2008-as pénzügyi válság után elsőként küldte börtönbe a bankárokat.

Elsőként ismerte el a függetlenségét a következő nemzeteknek: Litvánia, Lettország, Észtország, Grúzia, Örményország, Azerbajdzsán, Montenegró, Horvátország, Palesztina.

Az első nemzet egymillió alatt, amely érmet nyert az olimpián egy csapat sportágban stb.

Izlandi alapértékek

Fenntarthatóság

Demokrácia

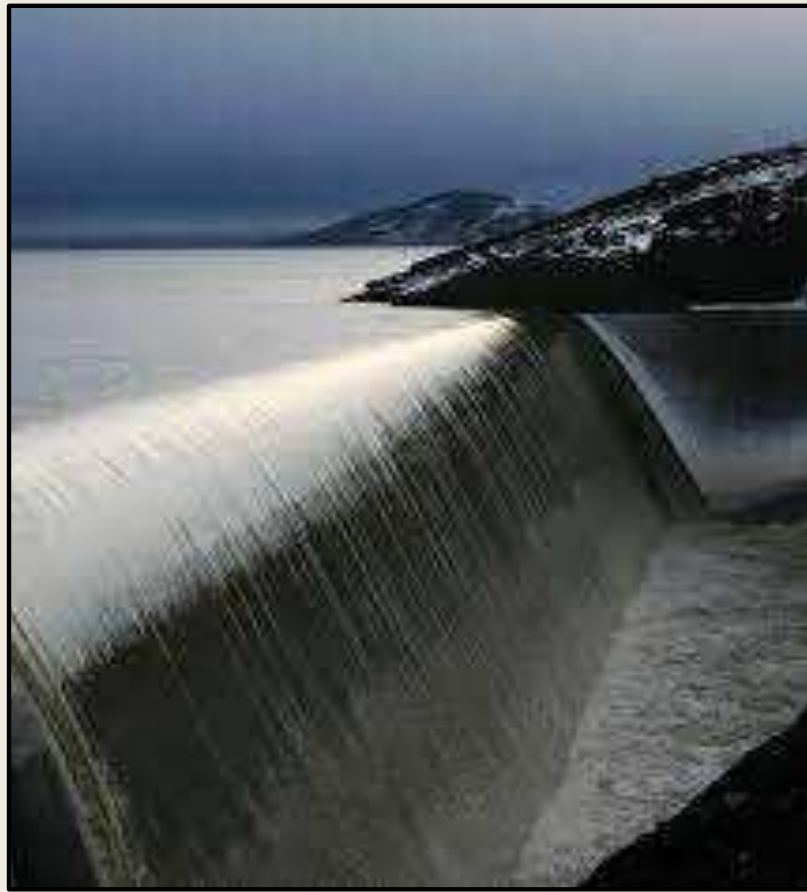
Fenntarthatóság

MEGÚJULÓ ENERGIA

Mennyire érvényesül a fenntarthatóság?

70% VÍZENERGIA

GLECCSERVÍZ

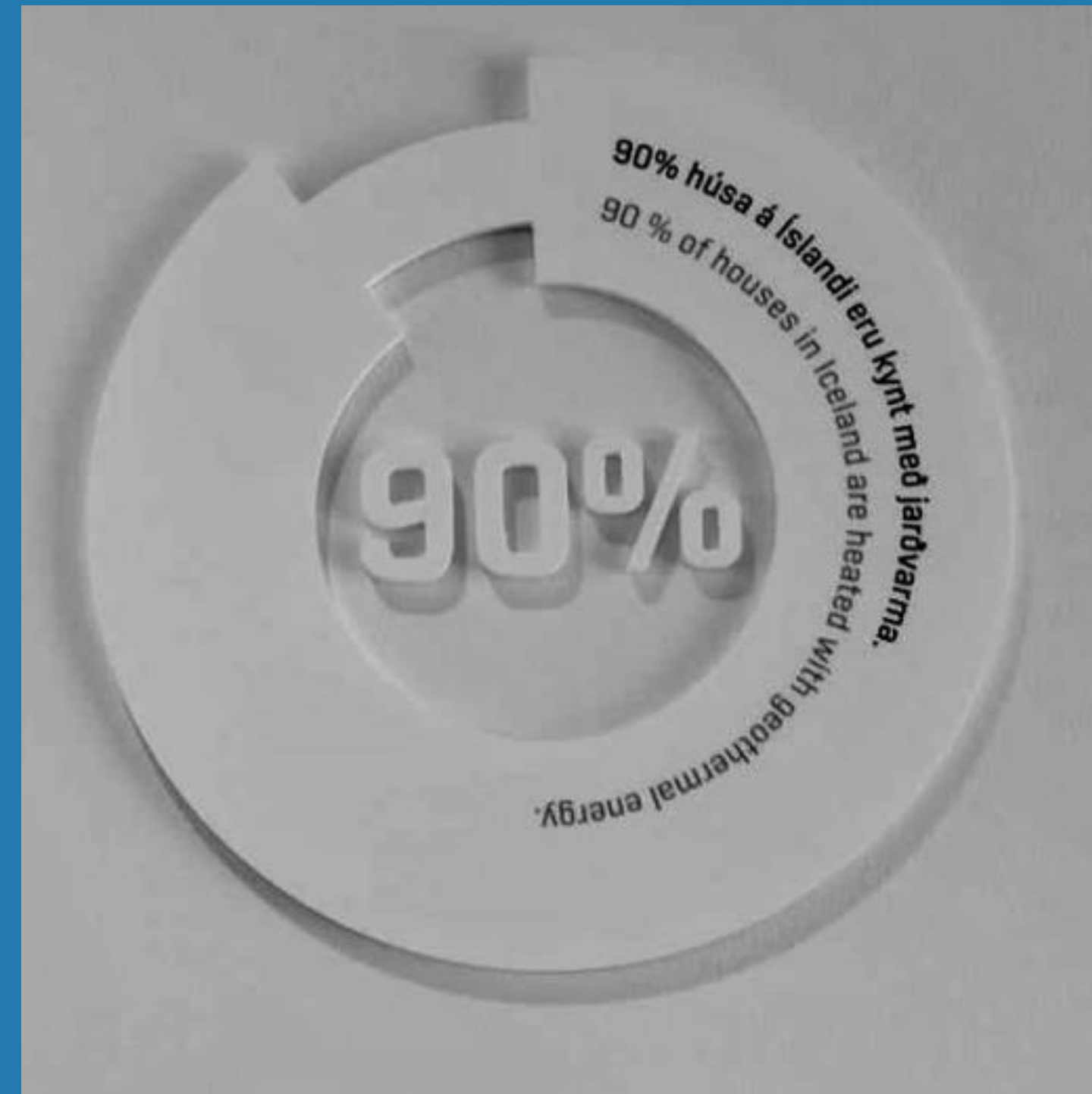
**FÖLDALATTI MAGMA ÉS KILOMÉTER
HOSSZÚ CSÖVEK**

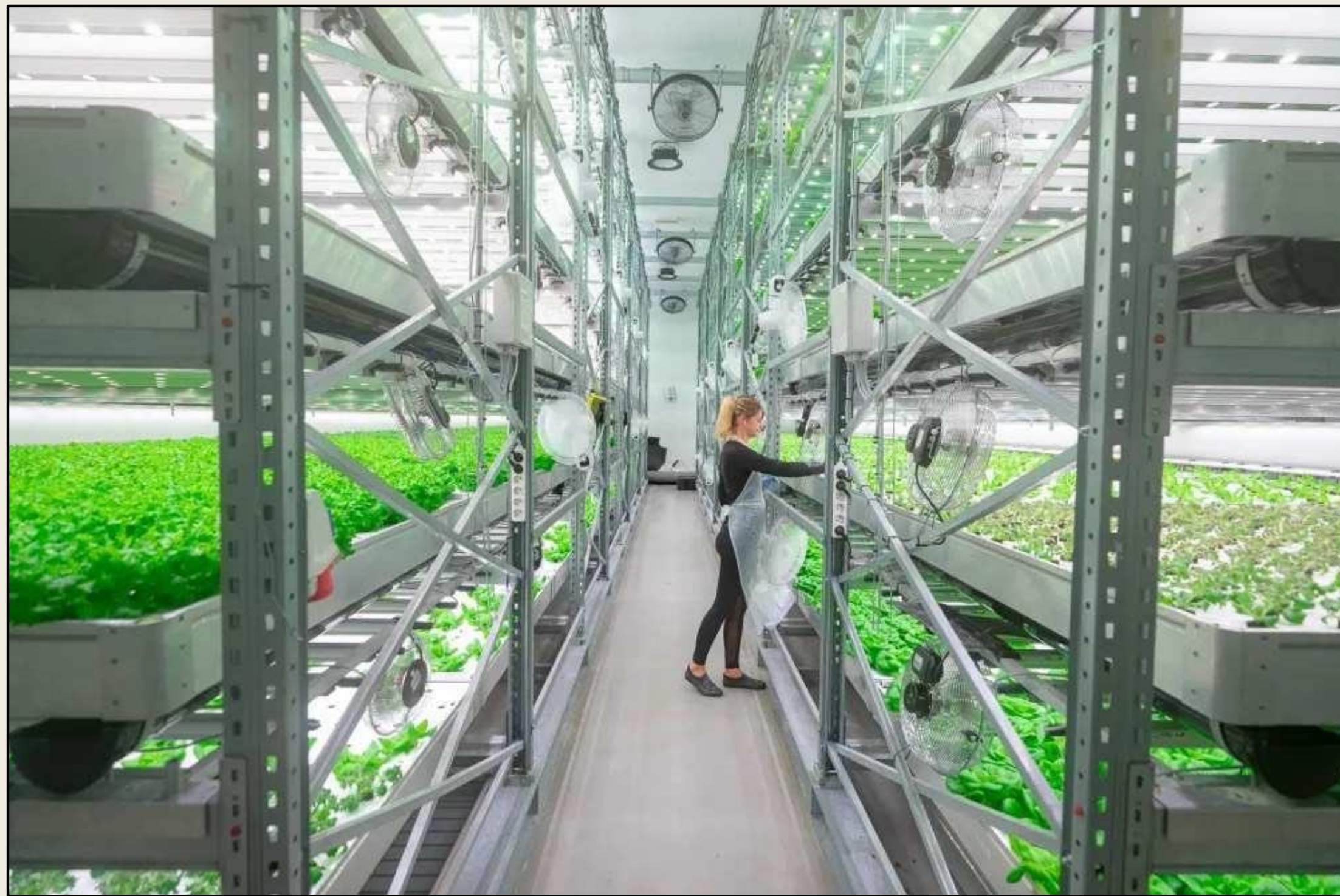

30 % GEOTERMIKUS ENERGIA

HELLISHEIDI POWER PLANT

VERTICAL FARMING

KIHÍVÁSOK

1. Szén-dioxid-kibocsátás visszaszorítása

- SZÉN-DIOXID-SEMLEGES 2040-RE
- 2050-RE FOSSZILIS TÜZELŐANYAGOKTÓL MENTES

2. Újrahasznosítás

3. Felmelegedés

<https://hakaimagazine.com/news/glacier-lessons-as-a-glacier-lessons/>

ICELAND'S Melting Glaciers

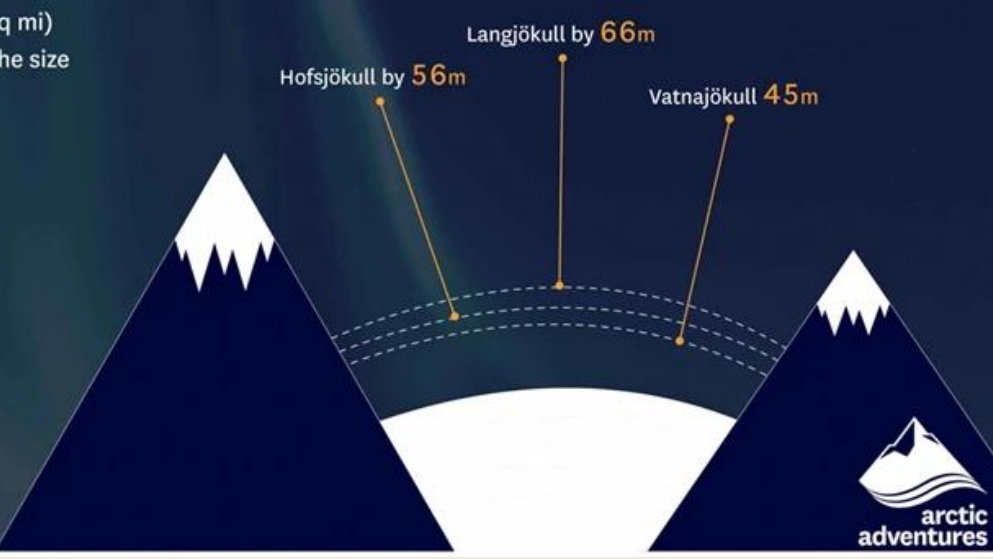
Since **2000**, Iceland has lost **750** square kilometers of glacier—an area the size of the Hamburg, Germany.

Since **1890**, the size of Iceland's glaciers decreased by almost **2,200** square kilometers (**849** sq mi) or **18** percent of their surface. This is almost the size of the European country of Luxembourg.

Luxembourg

During the period **1890 - 2019**, these glaciers have decreased by:

IZLANDI FENNTARTHATÓSÁGI "MODELL"

Megújuló energia

(autók 70 % elektromos)

Nulla hulladék mentalitás

Éghajlatváltozás az osztályteremben

SÓLHEIMAJÖKULL GLACIER

DEMOKRÁCIA

CULTURE & HERITAGE

DEMOCRACY INDEX | DEMOCRACY IN EUROPE | Source: The Economist Intelligence

DEMOCRACY INDEX

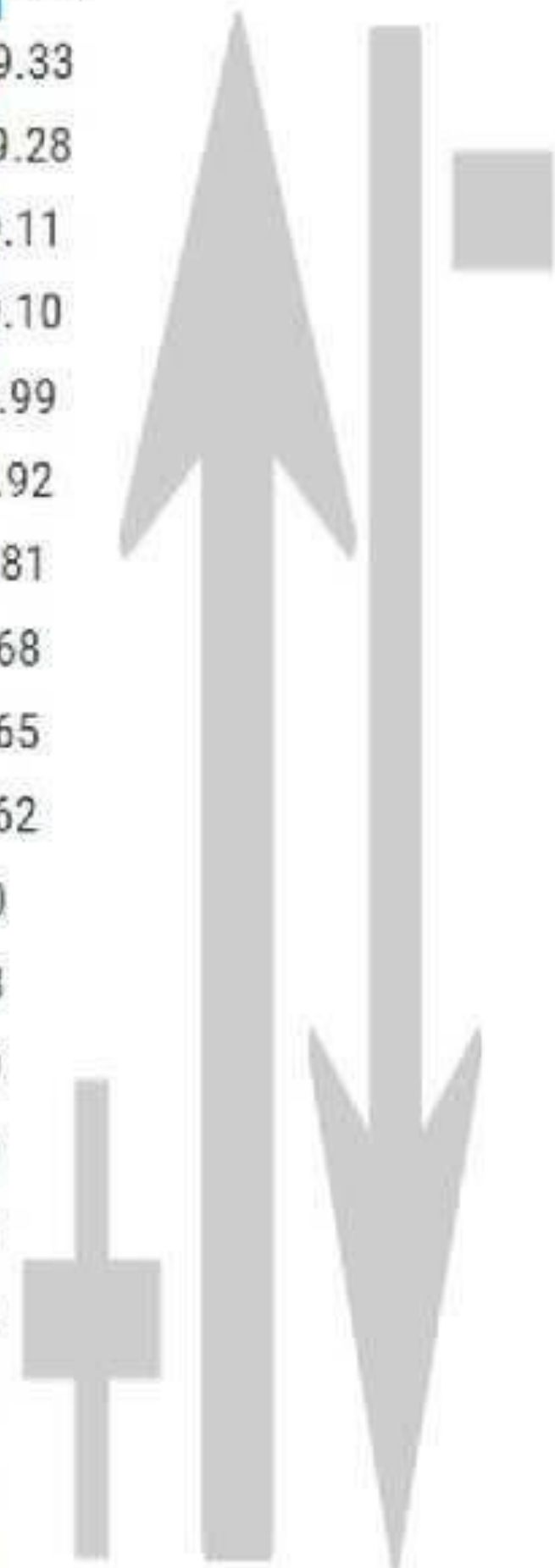

EUROPE

2022

2022

DEMOCRACY IN CURRICULA

Six Pillars

LITERACY

CREATIVITY

EQUALITY

DEMOCRACY AND
HUMAN RIGHTS

SUSTAINABILITY

HEALTH AND
WELL BEING

Demokráciára nevelés

- Óvodás korban kezdődik
- 3 évente parlamenti látogatások
- Középiskolában parlamenti vita – szerepjáték
- Választójoggal még nem rendelkezők is fordulhatnak a parlamenthez
- A parlamenti ülések nyilvánosak, bárki bemehet megtekinteni

Alþingi

Hópur kennara á vegum Erasmus plus komu í heimsókn í morgun og tók Helga Einarsdóttir fræðslustjóri á móti þeim. Hópurinn fékk leiðsögn um Alþingishúsið og kynningu á þeirri fræðslustarfsemi sem í boði er fyrir öll skólastig. Við þökkum þeim kærlega fyrir komuna! 🌟

EQUALITY

CULTURE & HERITAGE

Why is Iceland #1 in Gender Equality?

*EQUAL ACCESS
TO RESOURCES*

*JOINT
FAMILY LEAVE*

*EQUAL
OPPORTUNITIES*

EQUALITY IN ICELAND

- Ma Izlandon a legjobb nőnek lenni – az ország a női egyenjogúság mintaképe
- A nemi egyenlőség szempontjából a világon az első helyen áll (2020, World Economic Forum).
- Erős nők és feminista mozgalmak évtizedes küzdelmeinek eredménye.
- 1975 október 24.: WOMEN'S DAY OFF - *KVENNAFRI*.
- WOMEN'S ALLIANCE, 1983 (csak nőkből álló párt).

EQUALITY IN ICELAND

- VIGDÍS FINNBOGADÓTTIR, Iceland's resident from 1980 to 1996.

Amikor bekerült parlamentbe ő volt az egyetlen nő.

Ma a parlamenti képviselők 50%-a nő.

EQUALITY IN ICELAND

- Jóhanna Sigurðardóttir 2009: PRIME MINISTER.

EQUALITY IN ICELAND

- LEGMAGASABB ANŐI MUNKAERŐ ARÁNYA AZ OECD-BEN (77.3% IN 2019)

- HOSSZÚ SZÜLÉSI SZABADSÁG : 12 months. (**6 months for each parent**)
- NEMEK KÖZÖTTI KVÓTÁK A VÁLLALATOK IGAZGATÓTANÁCSAIBAN ÉS NYILVÁNOS BIZOTTSÁGAIBAN.
- A **16 ÓRA UTÁNI** MUNKAHELYI GYŰLÉSEK NEM MEGENGEDETTEK.

REYKJAVÍK PRIDE

- MID-AUGUST FESTIVAL.
- CONCERTS, EVENTS AND PARADES.
- LGBTQIA+ PEOPLE

A jelenkori izlandi társadalomra jellemzők

- a magas fokú egyenlőség,
- erős az elfogadás,
- a szolidaritás, és a szociális gondoskodás,
- fontos a hagyományok, nyelvi, kulturális gyökerek
őrzése, ápolása

(iskolában bevándorlók is izlandi nyelven tanulnak, idegen szavaknak izlandi megfelelőt találnak)

Wellbeing

